

fammen omtrent 43,000 Kr., 860 Portioner Alderstillæg à 100 Kr., udgjørende tilsammen 86,000 Kr. og endelig 860 Portioner Alderstillæg à 200 Kr., udgjørende tilsammen 172,000 Kr., altsaa i det Hele 2580 Portioner Alderstillæg til et Beløb af omtrent 300,000 Kr. Da Antallet af de pensionsberettigede Lærere for Liden er omtrent 3200, og da Alderstillægenes Antal efter Lovforslaget bliver omtrent 2580, saa vil det ses, at der vil være et forholdsvis meget stort Antal Alderstillæg. Naar man sammenligner dette med de Alderstillæg, som ellers ere vedtagne til Embeds og Bestillingsmænd, saa er det iøinefaldende, at det her foreslaaede Antal er mange Gange større; men jeg tror ikke desto mindre, at det vil være rigtigt at blive staaende ved Noget omtrent som dette, der passer bedst til Forholdene. Det maa desuden bemærkes, at Lærernes Antal er i stadig Stigen. — Med disse Bemærkninger skal jeg anbefale dette Lovforslag til Thingets velvillige Opmærksomhed.

Det næste Forslag, jeg skal have den Ære at forelægge for det ærede Thing, angaar Opgjørelsen af en ny Bygning til polyteknisk Lærestanstalt. Som det vil erindres, forelagde jeg i forrige Samling et Forslag af samme Indhold. Det behandlede et Thinget, og jeg tror, at det i det Hele taget blev modtaget med Velvilie i den Erkjendelse, at polyteknisk Lærestanstalts nuværende Lokaler ere i høi Grad utilstrækkelige og utilfredsstillende. Imidlertid fremkom der den Formening, at det muligvis vilde være at fortrække at købe et Par af de Grunde, som støde op til den nuværende polytekniske Lærestanstalts Bygninger og foretage Ombygning paa det der erhvervede Terrain, saaledes at det kunde tilfredsstillende Anstaltens nuværende Krav. Jeg har da ladet dette Spørgsmaal undersøge og ladet udarbejde et Udkast, sigtende til at gjøre det tydeligt, hvor Meget en saadan Grund Erhvervelse og Ombygning paa den gamle Plads omtrent vilde koste. Resultatet deraf har været, at Erhvervelsen af Grunde og Ombygning vilde koste omtrent 684,000 Kr., medens det vil erindres, at en hel ny Bygnings Opgjørelse efter Lovforslaget, som blev forelagt ifjor, vil koste omtrent 640,000 Kr., hvorfra gaar Verdien af de nuværende Bygninger og de nu benyttede Grunde, som er 160,000 Kr., saaledes at der altsaa bliver tilbage som virkelig Udgift for Statskassen 480,000 Kr., hvorfra igen drages Lærestanstaltens Kapitalformue. Medens altsaa det at ombygge vil koste omtrent 680,000 Kr., vil den nye Bygning ved Hjørnet af den botaniske Have koste 480,000 Kr. Dermed er imidlertid en Sammenligning dog virkelig paa ingen Maade fyldestgjørende anstillet; thi naar der er Spørgsmaal om Brugbarheden af de Bygninger, som erhverves paa den ene eller den anden Maade, og vi nøiere overveie Planen til at bygge paa den gamle Plads og dens nærmeste Omgi-

velser, saa er det jo faldet stærkt i Dinene, at den polytekniske Lærestanstalts nuværende Lokaler vende ud til to smalle Gader, St. Pederstræde og Studiestræde, at Bygningernes Spide er afhængig af Gadernes Bredde, og at man derfor i Bygningsfrihed er begrændset af Hensyn til Gadernes Smalhed. Desuden er det to stærkt befærdede Gader, især den ene — den anden skal have to Kobbermebe, som kunne veie op mod adskillige Vogne — og den stærke Jærdsjel i Gaderne bevirker idelig Forstyrrelse, navnlig om Sommeren, naar man er nødt til at have Vinduer aabne. Denne Jærdsjel paa Stendroen, der ligger umiddelbart op til Bygningerne, bevirker tillige Rystelser i dem, hvorved der forhindres nøiagtige Maalinger og Veininger, som det for Øvelses Skyld kan være af stor Vigtighed at foretage. Endvidere vil den Bygning, som man kunde komme til at opføre der, blive en aflang Firkant, af hvilken, som allerede bemærket, de to Facader ville komme til at vende ud henholdsvis til St. Pederstræde, og Studiestræde og ville blive forbundne ved to indvendige Mellembygninger. Bagfiden af disse ville imidlertid komme til at vende ud til Nabogrundene, og der kan derfor ikke anbringes Vinduer paa disse Sider, hvorfors Forholdene i disse Mellembygninger ville blive høist mangelfulde. Endelig vil jo en Ombygning og delvis Nedrivelse af de nuværende Bygninger medføre de allerførste Ulemper og Forstyrrelser i Undervisningen. Allevæde nu ere Lokalerne altsaa indskrænkede, kommer man til at rive Dele ned deraf efterhaanden, — thi omtrent det Hele, eller rent ud sagt det Hele, maa fornyes — vil man blive yderligere begrændset med Hensyn til Lokalerne i denne Overgangstid. Det vil ikke blive muligt at hjælpe sig med de Lokaler, som blive tilbage, da det, man har, allerede er for Lidt; man maa da søge Lokaler paa andre Steder, og hvor de kunne faas, er tvivlsomt; men at de maa leies, anser jeg derimod for utvivlsomt. Ved Flytningen af Instrumenter, Inventariegenstande af forskjellig Bestaafenhed, af Samlingerne o. s. v. vil der ske Bestadigelser, og det vil tillige koste meget. Men de Omkostninger, der paa denne Maade ville paasæres Staten, ere ikke indbefattede under de nysnævnte 684,000 Kr. Hvor store Omkostningerne ville blive, tør jeg ikke opgive, det vil afhænge af Omstændighederne; men jeg gjør opmærksom paa, at disse Udgifter ikke ere medregnede i den af mig nævnte Sum af 684,000 Kr. Da jeg ikke har turdet forudsætte, at alle Medlemmer vare i Besiddelse af det ifjor forelagte Lovforslag, har jeg i Anmærkningerne ladet det astrykke, som det ifjor blev forelagt. Med Hensyn til den allerførste Opgjørelse af Besøget paa polyteknisk Lærestanstalt skal jeg henvise til Anmærkningerne til Finantslovsforslaget under „Polyteknisk Lærestanstalt.“ Hermed anbefaler jeg dette Lovforslag.

Det tredie Forslag, jeg skal have den Ære